

РІЧНИЙ ЗВІТ BRDO

Зміст

Хто ми і що ми робимо?	2
Ми допомагаємо Силам Оборони України	8
Ми вдосконалюємо процеси в обороні	11
Ми спрощуємо роботу бізнесу завдяки дерегуляції	12
Ми працюємо над цифровізацією	14
Ми сприяємо євроінтеграції	16
Ми долучаємося до відновлення України	18
Ми продовжуємо впроваджувати реформи рибного господарства та лісової галузі	20
Ми розвиваємо сферу відкритих даних	22
Ми покращуємо доступ до електронних комунікацій	24
Ми будуємо Україну майбутнього	26
Огляд реформ	28
Ми вдячні нашим донорам і партнерам	56
Фінансовий звіт BRDO	57

Хто ми?

BRDO – провідний незалежний аналітичний центр із командою, що об'єднує понад 100 експертів у сферах економіки, права, публічного управління, галузевого регулювання та оборонної політики.

Ми допомагаємо Україні стати європейською державою з ефективним управлінням та сильною економікою.

Наші ключові напрями діяльності — спрощення та оптимізація регулювання, розробка цифрових рішень, гармонізація законодавства з європейськими нормами та створення умов для сталого розвитку.

Основні сектори нашої діяльності — оборонна політика, сільське господарство, IT&Телеком та енергетика.

Що ми робимо?

BRDO надає експертну підтримку Уряду України у впровадженні середньо- та довгострокових економічних реформ, спрямованих на покращення бізнес-середовища в умовах війни та політичної нестабільності.

2024 рік у цифрах

7

цифрових рішень впроваджено для підвищення прозорості публічних послуг та зниження адміністративних бар'єрів.

28

застарілих регуляторних актів скасовано для зменшення бюрократичного тиску на бізнес.

101

нормативно-правовий акт розроблено для впровадження європейських стандартів та створення сприятливих умов для розвитку економіки. 30 із них були ухвалені ВРУ та Кабміном.

6

аналітичних досліджень проведено для оцінки ринкових тенденцій, потреб бізнесу та розвитку цифрових сервісів.

Теорія змін від BRDO

Інструменти

Аналіз політики

Розробка НПА

Комунікації

Розробка програмного забезпечення

Сектори

Оборонна політика

Сільське господарство

Регуляторна політика

IT&Телеком

Енергетика

Ефект



Антикорупція



Цифровізація



Дерегуляція



Євроінтеграція



Відновлення

У звіті ви знайдете умовні позначки, що описують нашу роботу:

Сектори



Сільське господарство



ІТ та Телеком



Енергетика



Регуляторна політика



Оборонна політика

Стейкхолдери



Громадяни України



Бізнес



Платники податків



Сили оборони України (СОУ)

Статус реформ

1

аналіз проблеми

3

адвокація

2

розробка НПА

4

впровадження



Олексій Дорогань

виконавчий директор BRDO



@Oleksii Dorogan



@o.dorohan

«Україна змінюється, особливо під час війни – адаптується до викликів, впроваджує нові технології, оптимізує процеси там, де швидкість і ефективність мають вирішальне значення. Зміни відбуваються в усіх сферах – від оборони до економіки, і BRDO активно долучається до цих трансформацій.

У 2024 році наша команда працювала над цифровими рішеннями для оборонного сектору, спрощенням регуляторних процедур для бізнесу та усуненням бюрократичних бар'єрів у критично важливих сферах. Ми допомагали впроваджувати зміни, що підвищують стійкість країни та створюють умови для розвитку навіть у воєнний час.

Разом з урядом та міжнародними партнерами BRDO розробляє рішення, які зміцнюють Україну сьогодні та закладають основу для швидкого відновлення після перемоги».

Управлінська команда



Яна Горюнова

Заступниця виконавчого
директора, Керівниця з
інформаційних технологій



Юлія Блохіна

Керівниця напрямку
стратегічного розвитку
та партнерства



Світлана Ременець

Фінансова директорка



Олексій Волошин

Радник



Тарас Ємчура

Керівник сектору
«Оборонна політика»



Ігор Самоходський

Керівник сектору «ІТ&Телеком»



Ганна Башняк

Керівниця сектору «Регуляторна
політика»



Ірина Грузінська

Керівниця сектору
«Сільське господарство»



Антон Зоркін

Керівник сектору «Енергетика»



Анна Небеська

Керівниця сектору комунікацій

Ми допомагаємо Силам Оборони України



BRDO разом з Міністерством оборони України закладає фундамент для сучасної цифрової інфраструктури, що дозволяє нашим військовим діяти швидше, ефективніше та бути на крок попереду викликів. У 2024 році ми впровадили низку важливих цифрових рішень для оборонної сфери. Застосунки Армія+ та Резерв+ перетворили складні бюрократичні процеси на зручні цифрові сервіси.

- **Армія+ дає змогу військовим подавати рапорти, змінювати місце служби та отримувати винагороду за знищену техніку.**
- **Резерв+ автоматизує облік, оформлення відстрочок і подання заявок на рекрутинг для військовозобов'язаних.**

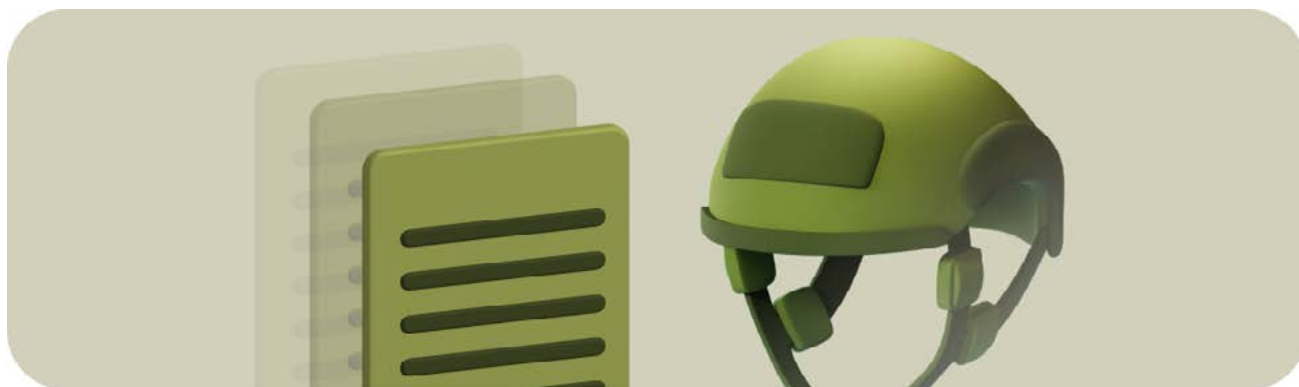
Запуск Єдиного державного реєстру військовослужбовців став важливим кроком у цифровізації оборонної сфери. Цей реєстр об'єднує дані про захисників і формує основу сучасної екосистеми послуг, орієнтованої на потреби військових. Унікальний ідентифікатор Military ID забезпечує деперсоніфікацію даних, їхній безпечний обмін між реєстрами та надійний захист чутливої інформації.

1500+ військових частин

впровадили **Армія+**, забезпечуючи швидкий доступ до послуг для кожного військовослужбовця.

3,7 млн громадян

zareestruvalysia u **Резерв+**, використовуючи платформу для бронювання, рекрутингу та оформлення відстрочок.



Наші реформи:

Армія+: розвиток застосунку, переведення, винагорода за знищену техніку

Резерв+: розвиток застосунку, сплата штрафів, смарт-контракти, відстрочки

Реєстр військовослужбовців

єЧерга для ТЦК та СП

єВЛК

Цифровий військовий квиток

Портал послуг у сфері нацбезпеки та оборони

Запровадження CDTO в ЗСУ

ДП «Цифрова Армія»

Електронний облік призовників

Команда реагування на кіберінциденти

Ми вдосконалюємо процеси в обороні

BRDO створює умови, де технології, професіоналізм і міжнародна співпраця працюють заради зміцнення оборони України.

Ми закладаємо фундамент для розвитку оборонної сфери, сприяючи модернізації та залученню професіоналів.

Коаліція дронів стала платформою міжнародної співпраці, яка об'єднала 17 країн для підтримки України. BRDO розробив модель залучення українських виробників до процесу виготовлення FPV-дронів, що дозволило вперше залучити вітчизняних виробників до участі у міжнародних тендерах.

Ми також долучилися до змін у правилах призначення в ЗСУ. Завдяки нашій аналітичній та нормопроєктувальній підтримці було спрощено процес набуття офіцерських звань для професіоналів з цивільного сектору. Тепер військовослужбовці з вищою освітою та досвідом управління можуть швидше потрапити до офіцерського складу без тривалих курсів підготовки чи обов'язкового контракту. Це рішення дає можливість залучати кваліфікованих фахівців на ключові позиції, посилюючи командний потенціал армії.

Україна отримала бойові дрони на

Проведено **2 тендери**, за результатами яких навесні 2025 року Україна отримає

**1,8 млрд
євро**

**30 тисяч
FPV-дронів**

у межах **Коаліції дронів**

Наші реформи:

Кваліфікаційне призначення у ЗСУ без врахування військового звання

Списання військового майна

Коаліція дронів

Повістки поштою

Ми спрощуємо роботу бізнесу завдяки дерегуляції



Бізнес має працювати за прозорими правилами, а не витрачати час на бюрократію. Тому від початку діяльності **Міжвідомчої робочої групи з дерегуляції (МРГ)** BRDO разом з іншими незалежними аналітичними центрами працює у її складі. Ми допомагаємо усувати застарілі регулювання, цифровізувати публічні послуги та зменшувати адміністративний тиск на підприємців.

У 2024 році МРГ переглянула державне регулювання у сферах охорони здоров'я, культури, зайнятості, зовнішньоекономічної діяльності, будівництва та інших ключових галузях. BRDO забезпечив експертний супровід реформи, підготував аналітику, взяв участь у засіданнях МРГ та експертних групах і долучився до розробки нормативно-правових актів, що спрощують ведення бізнесу та усувають зайві бар'єри.

На сайті реформи дерегуляції **deregulation.me.gov.ua** запрацював Деретуляційний дашборд – онлайн-інструмент для відстеження результатів реформи та оцінки ефективності змін, до розробки якого долучився BRDO.

Спрощення регулювання стосується і спеціалізованих ринків. Ми сприяли реформі **ринку промислових конопель**, що дозволила вивести його з-під надмірного контролю, та ініціювали зміни у сфері бджільництва, які передбачають ефективні механізми компенсації збитків пасічникам.

Ми змінюємо підхід до **перевірок бізнесу** – з карального на превентивний. Законопроект, розроблений за участі BRDO, зменшує адміністративний тиск, скорочує кількість перевірок для підприємств із низьким ризиком і запроваджує відповідальність посадовців за неправомірні дії.

Наша мета – створити зрозуміле та справедливе регуляторне середовище, у якому бізнес може стабільно зростати, а держава підтримує розвиток підприємництва.

21,3 млрд грн*

*Попередній прогнозований ефект дерегуляції підраховали експерти BRDO для ринків, розглянутих на засіданнях МРГ.

зекономить бізнес завдяки виконанню рішень МРГ.

Управління державного майна 2,2 млн грн

Сфера Мінстратегпрому та космос 1,1 млн грн

Сфера Мін'юсту 2,6 млн грн

Сфера МВС 286 млн грн

Сфера Мінекономіки 1386,5 млн грн

Культура (МКІП + Держкіно) 530,5 млн грн

Фінансовий ринок 279 млн грн

Охорона здоров'я 1456,7 млн грн

Аграрний ринок 14010,8 млн грн

Санітарні норми і правила 1981,3 млн грн

Ринок будівництва 268,5 млн грн

Захист довкілля 477 млн грн

Освіта (МОН) 356,2 млн грн

Сфера НБУ 56,2 млн грн

Енергетичний ринок 32,7 млн грн

Транспорт 175,3 млн грн

Ринок ІТ та Телеком 5 млн грн

Сфера Мінмолодьспорту 13 млн грн

Наші реформи:

Реформа дерегуляції і діяльність МРГ

Реформа ринку промислових конопель

Реформа ринку бджільництва

Ми працюємо над цифровізацією



BRDO створює інноваційні цифрові рішення, що спрощують взаємодію бізнесу та громадян із державою. Ми скорочуємо бюрократичні процедури, робимо сервіси доступнішими та запроваджуємо прозорі електронні реєстри, завдяки яким публічні послуги стають швидшими та зручнішими.

2024-й став роком запуску **єДозволу** – електронної системи, що спрощує отримання дозвільних документів. Вона дає змогу подавати заяви онлайн, зменшує перелік необхідних документів і скорочує строки їх розгляду.

Ми продовжуємо розвивати електронні реєстри, що забезпечують централізований облік та ефективне управління даними. Серед ключових проєктів – **Єдиний державний реєстр домашніх тварин**, який створить офіційну базу для реєстрації та контролю за вакцинацією тварин.

Також проведено бізнес-аналіз та реінжинірінг екологічних послуг для модернізації **ЕкоСистеми** – онлайн-платформи у сфері захисту довкілля, яка забезпечує надання державних послуг у сфері екології для бізнесу.

Вдосконалено **АІКОМ** – Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту, який зменшує бюрократичне навантаження на заклади освіти.

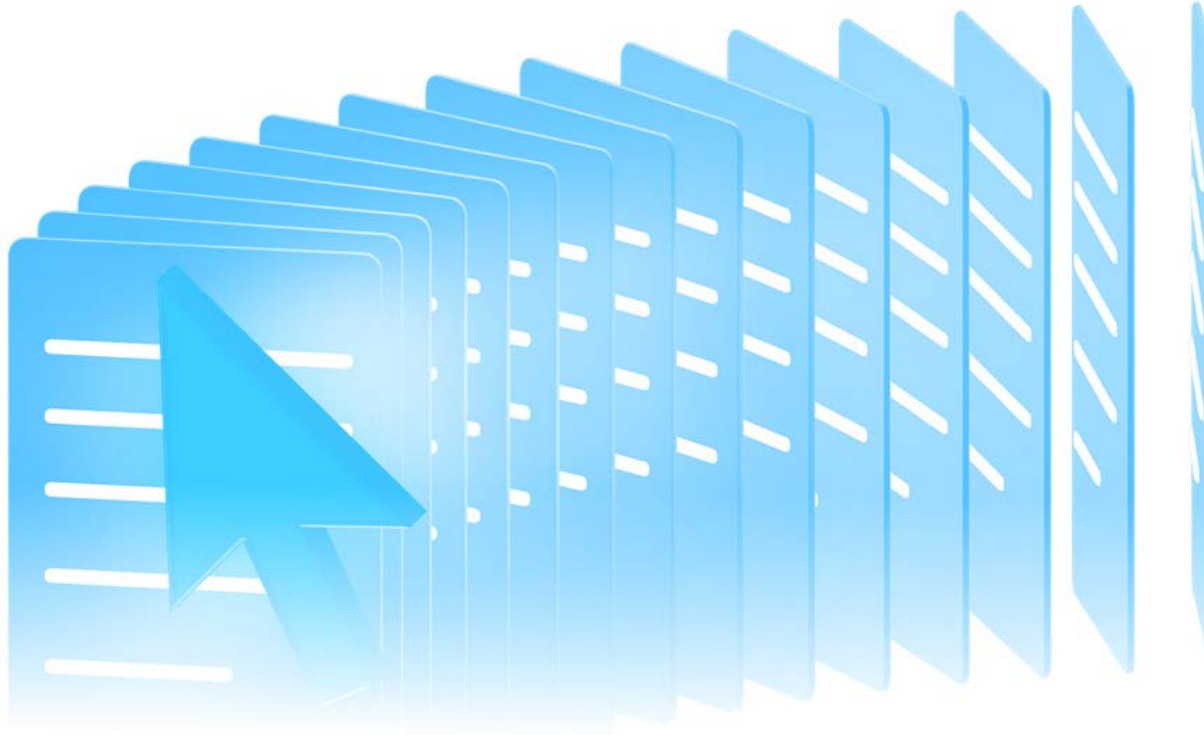
Запровадження **RMIS** – єдиної електронної системи управління ризиками у сфері державного нагляду – автоматизує збір та аналіз даних, робить перевірки більш обґрунтованими й прозорими та підвищує ефективність державного контролю. Також BRDO працює над цифровими рішеннями для Держпродспоживслужби та туристичної галузі.

Ми підтримуємо розвиток **GovTech** та є стратегічним партнером **GovTech Альянсу**, який об'єднує провідні IT-компанії для створення сучасних державних сервісів. Крім того, наша команда провела дослідження цифровізації нотаріату, що стане основою для запровадження віддалених нотаріальних послуг в Україні. BRDO також працює над законопроєктом про штучний інтелект, який закладе правові основи для його розвитку та впровадження в Україні.

Понад 750 декларацій МТБ*

*Декларація МТБ — документ, що підтверджує відповідність матеріально-технічної бази підприємства вимогам законодавства щодо охорони праці.

було зареєстровано у системі єДозвіл за перші 4 місяці роботи.



Наші реформи:

єДозвіл

Реєстр домашніх тварин

єНотаріат

Цифровізація дозвільних процедур для незареєстрованих пестицидів та агрохімікатів

Реєстр операторів
контрольованих речовин

Спрощення приєднання до
інженерних мереж

Дебюрократизація управління
освітою

Електронна система
управління ризиками

Реформа
Держпродспоживслужби

Реформа туристичної
галузі

Оновлення програми інформатизації та
стандартизація цифрових систем

Ми сприяємо євроінтеграції



Наближення України до ЄС передбачає адаптацію ключових сфер економіки та регулювання до європейських норм. BRDO бере активну участь у цьому процесі, розробляючи аналітичні документи та підтримуючи законодавчі ініціативи.

Ми сприяємо гармонізації **регулювання телеком-ринку та обігу прекурсорів** з європейськими стандартами.

Також фокусуємося на **розвитку напівпровідникової промисловості** в Україні, розробляючи рекомендації для стимулювання виробництва мікросхем і інтеграції з європейським ринком.

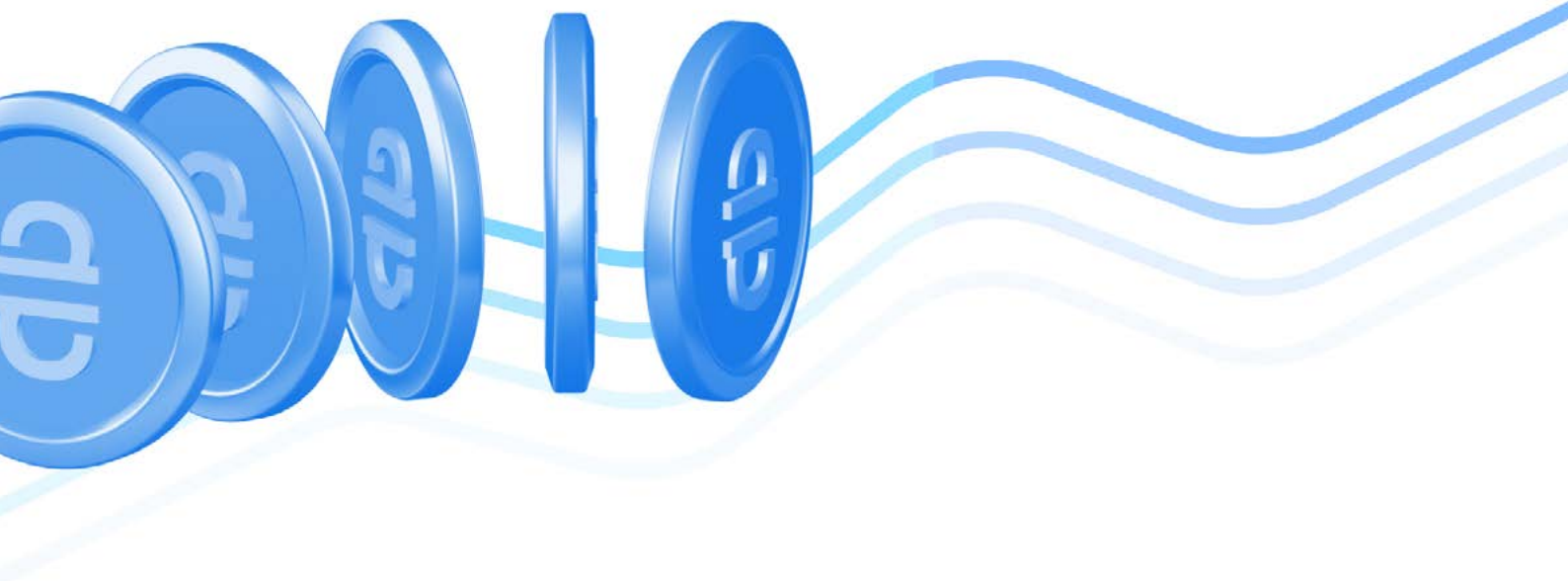
Однією з важливих ініціатив є **підтримка декриміналізації добровільної дорослої порнографії**. BRDO разом з громадськими організаціями працював над законопроектом, що скасовує кримінальну відповідальність за створення та розповсюдження порнографічного контенту серед дорослих за згодою, зберігаючи при цьому відповідальність за порушення, пов'язані з дитячою порнографією чи примусовою діяльністю.

Також працюємо над адаптацією законодавства у сфері **критичної інфраструктури** до стандартів ЄС, розробляючи рекомендації щодо узгодження українських норм з європейськими директивами для підвищення стійкості та безпеки ключових інфраструктурних об'єктів.

509 млн грн податків*

може принести українському бюджету декриміналізація порнографії.

*Прогноз BRDO базується на даних із відкритих джерел та учасників ринку дорослого контенту.



Наші реформи:

Європейські стандарти для телеком-ринку

Декриміналізація порнографії

Регулювання ринку прекурсорів

Адаптація законодавства про критичну інфраструктуру до норм ЄС

Розвиток напівпровідникової промисловості

Ми долучаємося до відновлення України



Процес відновлення України вимагає комплексного підходу, зосередженого на сталому розвитку, економічній стабільності та модернізації. BRDO активно долучається до цих зусиль через стратегічні ініціативи, які сприяють відбудові країни.

У партнерстві з **Ukraine Support Team (UST)** ми розробили економічне моделювання для Бородянської громади до 2030 року, яке орієнтоване на сталий розвиток і залучення інвестицій у місцеві підприємства.

RISE Ukraine, співзасновником якої є BRDO, просуває принципи прозорості та доброчесності в процесах відбудови. Цього року на IACC Conference було презентовано цифрові рішення для забезпечення ефективного моніторингу відбудови.

Ми підтримуємо **Стратегію розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року**, спрямовану на кращий доступ до фінансування, цифрових та інноваційних інструментів та створення нових робочих місць.

У межах проєкту **SMURF** ми допомагаємо зміцнити фінансову стійкість України, забезпечуючи відповідність міжнародним стандартам боротьби з фінансовими злочинами.

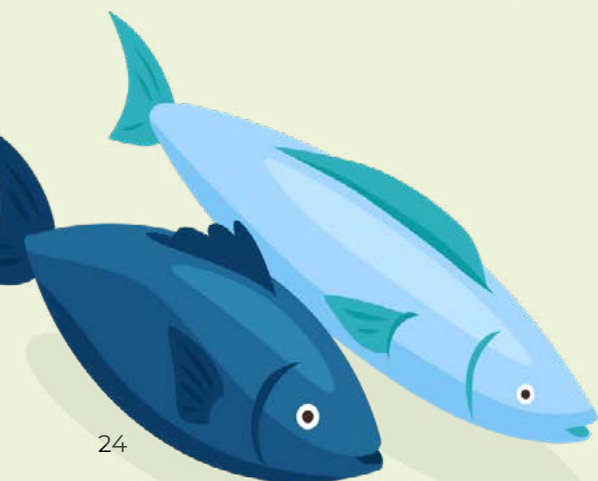
BRDO також активно підтримує впровадження цифрової платформи **DREAM**, що оптимізує управління проєктами відновлення і гарантує прозорість на кожному етапі.

До 11%

*наразі рівень безробіття становить 18,3%

можна знизити рівень безробіття в Україні за умови реалізації Стратегії МСП

Ми продовжуємо впроваджувати реформи рибного господарства та лісової галузі



Прозорість, зручні цифрові сервіси та інструменти для раціонального використання природних ресурсів – ключові зміни, які BRDO впроваджує у сфері рибного господарства та лісової галузі.

У рибному господарстві ми розвиваємо систему **еРиба**, що дозволяє бізнесу отримувати всі необхідні послуги онлайн без зайвих контактів із держорганами. Запроваджено GPS-моніторинг риболовних суден, що унеможлиблює тіньовий вилов та забезпечує чесні умови для всіх учасників ринку.

У лісовій сфері всі лісорубні квитки та сертифікати походження переведені в електронний формат, що мінімізує ризики зловживань. BRDO також розпочав розробку **Єдиної державної системи електронного обліку деревини 2.0**, яка забезпечить контроль за всіма етапами обігу лісоматеріалів – від заготівлі до реалізації.

Наші реформи сприяють сталому розвитку галузей та наближають Україну до європейських екологічних стандартів.

Рибалки отримують
дозволи на вилов

у **15 разів**
швидше

– замість 30 днів це займає 2 дні.

126,5 млн
грн

щороку економить бізнесу перехід на
електронні документи у лісовій галузі.

Наші реформи:

еРиба

еЛіс

Ми розвиваємо сферу відкритих даних



BRDO продовжує формувати культуру використання відкритих даних в Україні та сприяє відкриттю нових наборів для громадськості. Ми прагнемо побудувати діалог між урядом, бізнесом, громадянським суспільством та академічною спільнотою для того, аби відкриті дані стали основою для ухвалення обґрунтованих рішень і розвитку інновацій.

Упродовж року ми розвивали **комунікаційну платформу Data+**, яка об'єднує стейкхолдерів для адвокації відкриття даних та вдосконаленню політики у цій галузі.

Спільно з університетами впровадили **курс «Журналістика даних»**, метою якого є підготовка нового покоління фахівців, здатних працювати з відкритими даними для створення якісних матеріалів.

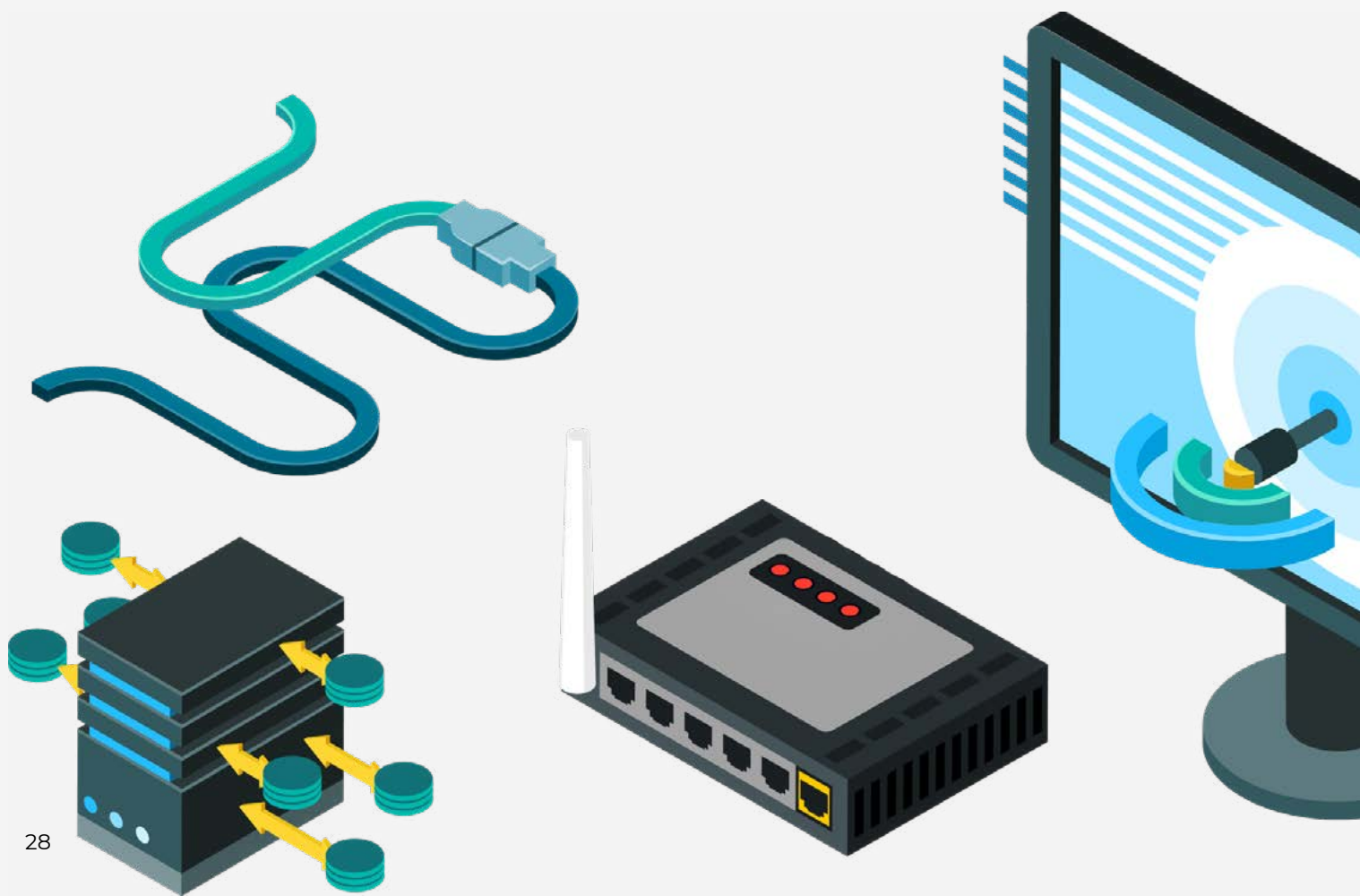
Наша команда провела **інформаційні аудити** для органів влади, дослідила **потреби** користувачів відкритих даних та розробила **пропозиції для** вдосконалення законодавства в цій сфері.

4 університети*

впровадили курс «Журналістика даних», що готує студентів до роботи з відкритими даними та формує нове покоління фахівців цієї галузі.

*Львівський національний університет імені Франка, Національний університет «Запорізька політехніка», Український католицький університет та Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Ми покращуємо доступ до електронних комунікацій



Доступ до Інтернету та мобільного зв'язку є важливими факторами для розвитку сучасного суспільства, а забезпечення рівного доступу до цих послуг — це ключ до соціальної та економічної інтеграції всіх громадян.

Ми працюємо над **впровадженням інструменту**, за допомогою якого держава зможе гарантувати фінансову доступність послуг електронних комунікацій для тих, хто не може дозволити собі ці послуги, а також покрити території, де Інтернет і зв'язок відсутні.

До того ж, ми підтримуємо інтернет-провайдерів на деокупованих територіях в межах проекту міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі»), який фінансується урядом Німеччини і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. BRDO — партнер з виконання цього проекту. Проект дозволяє покращити якість зв'язку та забезпечити стабільність інфраструктури в регіонах.

**637 тис.
євро**

грантової допомоги надано
63 інтернет-провайдерам для
розширення та відновлення мереж.

Наші реформи:

Забезпечення універсальних послуг у сфері
електронних комунікацій

Ми будуємо Україну майбутнього



BRDO реалізує реформи, які сприяють розвитку технологічного сектору, інтеграції науки в економіку та ефективному використанню природних ресурсів.

Стратегія цифрового розвитку інновацій **WINWIN** спрямована на перетворення України на світовий технологічний хаб, підтримку наукових парків та цифрову трансформацію країни до 2030 року. BRDO розробляє законодавчі зміни, що стимулюють науково-технічну діяльність, розширюють фінансові можливості наукових парків та сприяють комерціалізації технологій.

У сфері **критичної сировини та надрокористування** ми працюємо над законодавчими рішеннями, які посилюють роль України як стратегічного партнера ЄС у видобутку та переробці критичних мінералів, сприяючи економічному зростанню та інтеграції у глобальні ринки.

Підготовлено концепцію реформування ваучерів на навчання в межах реформи **Work in Ukraine**, що передбачає впровадження державних грантів на професійний розвиток.

Ми створюємо умови для розвитку інноваційної економіки та підвищення конкурентоспроможності України у світі.

28 із 34

критично важливих мінералів для ЄС є в Україні, що зміцнює нашу роль як стратегічного партнера у видобутку та переробці сировини.

500 млн грн

– такої суми може сягнути оборот наукових парків у перспективі до 3 років, а протягом **3-5 років — 1-1,5 млрд грн***

*Після впровадження змін, ініційованих BRDO.



Наші реформи:

Стратегія цифрового розвитку інновацій WINWIN

Наукові парки

Критична сировина та надрокористування

Цифровізація грантів для кар'єрного зростання

Огляд реформ

Армія+

Що змінюється?

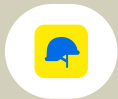
Запроваджується сучасна цифрова платформа для військовослужбовців, що забезпечує швидкий доступ до послуг, документів та актуальної інформації онлайн. Застосунок зменшує бюрократію, оптимізує процеси взаємодії з державою та покращує умови для виконання військових обов'язків.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучалася до розробки комплексу змін у законодавстві, зокрема законопроєкту №10062 про цифровізацію армії, що передбачав створення застосунку «Армія+». Також команда допомагала супроводжувати процеси запуску застосунку.

★ Дeregуляція

Стейкхолдери Сектор



★ Цифровізація

Статус реформи



★ Антикорупція



Переведення в Армія+

Що змінюється?

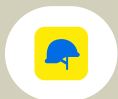
Військовослужбовці ЗСУ та НГУ отримують можливість змінювати військову частину шляхом подання рапорту через застосунок Армія+. Процес стає швидшим та прозорішим: рапорт розглядається протягом 72 годин за умови наявності погодження нової військової частини. Встановлено чіткий перелік підстав для відмови, що мінімізує ризики необґрунтованих рішень.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проєкт постанови КМУ щодо порядку переміщення в межах ЗСУ, а також супровідні документи для реалізації реформи.

★ Дeregуляція

Стейкхолдери Сектор



★ Цифровізація

Статус реформи



★ Антикорупція



Винагорода за знищення техніки

Що змінюється?

Розробляється цифровий алгоритм, який дозволяє військовослужбовцям швидко отримати винагороду за знищену або захоплену техніку противника. Для цього військовослужбовці подають рапорт через застосунок Армія+, а факт знищення чи захоплення техніки верифікується автоматично за допомогою системи «Дельта».

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала проєкт постанови Кабінету Міністрів, який наразі проходить внутрішнє погодження в Міністерстві оборони.



Цифровізація

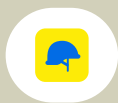


Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Резерв+

Що змінюється?

Запроваджується сучасна цифрова платформа для управління військовим резервом, яка забезпечує цифровізацію обліку, автоматизацію мобілізаційних процедур і прозорість взаємодії між військовозобов'язаними, резервістами, призовниками та державою. Завдяки цьому застосунку процеси стали швидшими, ефективнішими та зручнішими для користувачів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила технічне завдання для застосунку на основі вимог Міністерства оборони України та забезпечила фінансування розробки через Благодійний фонд розвитку обороноздатності України – DefDev при KSE.



Цифровізація



Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Сплата штрафів у Резерв+

Що змінюється?

Надається можливість громадянам, які порушили правила військового обліку, добровільно сплатити 50% штрафу через застосунок Резерв+ без зайвих бюрократичних процедур.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо добровільної сплати штрафу. Проект Закону зареєстрований та перебуває на розгляді Верховної Ради України.

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Смарт-контракти у Резерв+

Що змінюється?

Застосунок Резерв+ забезпечує функціонал для укладення контрактів на проходження військової служби в електронній формі. Цей механізм спрощує процедуру, робить її більш прозорою та доступною.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Провела юридичний аналіз проекту та долучилася до розробки нормативно-правових актів для реалізації механізму електронних контрактів.

★ Цифровізація

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Відстрочки в Резерв+

Що змінюється?

Застосунок Резерв+ надає можливість військово-зобов'язаним оформлювати відстрочку від призову на військову службу шляхом подання запиту в електронній формі. Замість звернення до територіального центру комплектування (ТЦК), запит можна подати в застосунку. Відстрочка надається автоматично на основі інформаційного обміну з іншими державними реєстрами за умови відповідності визначеним критеріям.

Реалізовано можливість оформлення відстрочок у Резерв+ для таких категорій:

- Люди з інвалідністю, які мають актуальне пенсійне посвідчення з інвалідності.
- Студенти, аспіранти та докторанти, які здобувають освіту в послідовному порядку.
- Багатодітні батьки, які утримують трьох і більше неповнолітніх дітей в одному шлюбі.

Наразі опрацьовується можливість надання відстрочок для багатодітних батьків, які мають трьох і більше неповнолітніх дітей від різних шлюбів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Напрацювала проєкт змін до ПКМУ №560 щодо автоматичного надання та продовження відстрочок у разі наявності підстав, який передано на розгляд КМУ. А також розробила проєкт змін до ПКМУ №560, що дозволяє автоматичне надання відстрочок батькам трьох і більше дітей, навіть якщо діти народжені від різних шлюбів.

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери Сектор

Статус реформи



Реєстр військовослужбовців

Що змінюється?

Створюється Єдиний державний реєстр військовослужбовців з унікальними ідентифікаторами для кожного військового (Military ID). Реєстр автоматизує процеси обліку, інтегрує обмін даними між державними реєстрами та забезпечує доступ до публічних і соціальних послуг для військових і їхніх сімей.

Важливо, що реєстр не міститиме інформації про військову службу, звання або спеціальність. Чутливі дані зберігатимуться у захищених контурах інших інформаційних систем і за потреби можуть бути деперсоніфіковані із застосуванням Military ID замість використання імені та прізвища.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до розробки законопроекту №12066 про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», який передбачає запуск Єдиного державного реєстру військовослужбовців. У процесі роботи команда BRDO проаналізувала проблему, розробила загальну концепцію реєстру та співпрацювала зі стейкхолдерами, зокрема Міністерством оборони, Генеральним штабом і профільним комітетом Верховної Ради України. Окрім тексту законопроекту, було підготовлено всі супровідні документи, необхідні для його ухвалення та подальшої реалізації. Наразі законопроект очікує на підпис Президента.

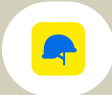
★ Цифровізація

★ Антикору́пція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи









Цифровий військовий квиток

Що змінюється?

Розробляється цифровий військово-обліковий документ для військовослужбовців, який замінить чинні паперові військові квитки. Новий формат військової ідентифікаційної картки (MIL ID card) стане частиною цифрової екосистеми публічних послуг у сфері національної безпеки та оборони.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до підготовки проєкту наказу Міністерства оборони України, який наразі проходить внутрішнє погодження в Міністерстві оборони.

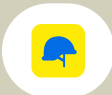
★ Цифровізація

★ Антикору́пція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи







Портал послуг у сфері нацбезпеки та оборони

Що змінюється?

Розробляється єдина цифрова платформа, яка об'єднає всі електронні публічні послуги у сфері національної безпеки та оборони. Цей портал стане універсальним інструментом для надання послуг військовослужбовцям, військовозобов'язаним та іншим категоріям громадян, забезпечуючи зручність, прозорість і доступність.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до підготовки проєкту постанови Кабінету Міністрів України, який наразі проходить внутрішнє погодження в Міністерстві оборони України.



Цифровізація

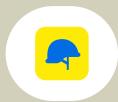


Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Запровадження CDTO в ЗСУ

Що змінюється?

У структурі Збройних Сил України запроваджуються посади цифрових офіцерів (CDTO) у командній вертикалі до рівня батальйону включно. Нові посади сприятимуть підвищенню ефективності використання цифрових технологій у Збройних Силах України та покращенню загального рівня кібербезпеки.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Проаналізувала проблему, розробила загальну концепцію та підготувала аналітичні матеріали. Налагоджено співпрацю зі стейкхолдерами, зокрема Міністерством оборони та Генеральним штабом. Також підготовлено текст наказу Міністерства оборони України про впровадження посад цифрових офіцерів у вертикалі Сухопутних військ Збройних Сил України.



Цифровізація

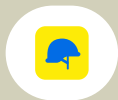


Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



ДП «Цифрова Армія»

Що змінюється?

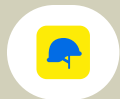
Створено державне підприємство, яке розвиватиме ключові цифрові системи для Міністерства оборони та Збройних Сил України. Усі цифрові системи Міноборони передаються на баланс підприємства, яке забезпечуватиме їхню підтримку, вдосконалення та інтеграцію. Для роботи на проєктах підприємство зможе залучати як військовослужбовців, так і цивільних фахівців, що розширює кадровий потенціал.

★ Цифровізація

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Надала юридичний супровід у процесі створення ДП «Цифрова Армія» шляхом реорганізації. Продовжує надавати всебічну підтримку розвитку ДП.

Команда реагування на кіберінциденти

Що змінюється?

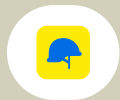
Створюється секторальна команда реагування на кіберінциденти MIL.CERT-UA, яка об'єднує фахівців з кібербезпеки складових сил безпеки та оборони України, зокрема Міністерства оборони, Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки України та інших. Команда працюватиме над виявленням, аналізом і реагуванням на кіберзагрози, що сприятиме посиленню кіберстійкості в оборонному секторі.

★ Цифровізація

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проєкт рішення Ради національної безпеки і оборони та постанови Кабінету Міністрів України, які визначають засади створення та функціонування MIL.CERT-UA.

Електронний облік призовників

Що змінюється?

У межах експериментального проєкту впроваджується автоматична верифікація та перевірка відомостей про призовників, військовозобов'язаних і резервістів через електронну інформаційну взаємодію між національними реєстрами. Проєкт охоплює:

- Формування переліку громадян України чоловічої статі віком від 16 до 60 років, чиї дані вносяться до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних і резервістів.
- Автоматичне взяття на військовий облік громадян віком від 16 років (яким у рік взяття виповнюється 17 років) до 25 років, включно з тими, хто перебуває за кордоном, без обов'язкового проходження медичного огляду.

★ Цифровізація

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Допрацювала текст постанови Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2024 року №932 «Про реалізацію експериментального проєкту з автоматичної верифікації та перевірки відомостей про призовників, військовозобов'язаних та резервістів» стосовно осіб з інвалідністю.

єЧерга для ТЦК та СП

Що змінюється?

Розробляється електронна система керування чергою для територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП). Вона спрямована на підвищення ефективності обслуговування громадян, забезпечення швидкого доступу до послуг та зменшення часу очікування. Система дозволить представникам ТЦК та СП більш організовано управляти чергою, що позитивно вплине на якість надання послуг.

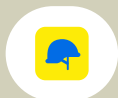
★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала першу версію проєкту Положення про електронну систему керування чергою в ТЦК та СП, який наразі проходить внутрішнє погодження в Міністерстві оборони України.

єВЛК

Що змінюється?

Цифровізується вся процедура проходження військово-лікарської комісії (ВЛК), включно з медичними оглядами. Ключові зміни охоплюють:

- Передачу функції медогляду від ВЛК до цивільних лікарень.
- Перехід усього документообігу, який створюється під час медоглядів і роботи ВЛК, в електронний формат.
- Забезпечення інформаційної взаємодії між електронною системою охорони здоров'я та реєстром «Оберіг».

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Надала експертну підтримку під час розробки поетапної концепції реформи. Підготувала перші версії проєктів нормативно-правових актів у межах першого етапу реформи єВЛК. Наразі ці проєкти проходять міжвідомче погодження.



Цифровізація

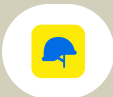


Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Повістки поштою

Що змінюється?

Розроблено механізм автоматичного генерування та розсилки повісток через національного поштового оператора Укрпошта. Повістки створюються та надсилаються відповідно до об'єктивних критеріїв, що усуває корупційні ризики, спрощує процеси та підвищує прозорість мобілізації.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Напрацювала та внесла зміни до необхідних нормативно-правових актів для запуску механізму автоматизованої генерації та розсилки повісток. У межах реформи було автоматично розіслано близько 1 млн повісток.



Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Коаліція дронів

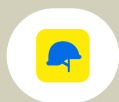
Що змінюється?

Коаліція дронів була заснована у лютому 2024 року під час 19-ї зустрічі у форматі «Рамштайн» з ініціативи Латвії та за координації Великої Британії. До неї приєдналися 17 країн, які об'єднали зусилля для розвитку промислового виробництва FPV-дронів. Метою є створення технологічної переваги над ворогом у довгостроковій перспективі. Особливу увагу приділено підтримці українських компаній та їхньому залученню до виробничих процесів. За майже рік роботи Коаліції було залучено допомоги на суму понад 1.8 млрд доларів США.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила модель залучення українських виробників до процесу виробництва FPV-дронів та сприяла її узгодженню з країнами-учасницями Коаліції дронів. Завдяки цьому було вперше залучено вітчизняних виробників до участі у міжнародних тендерах. Також залучено нові країни та опрацьовано нові формати співпраці в межах ініціативи.

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи



Кваліфікаційне призначення у ЗСУ

Що змінюється?

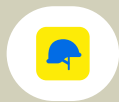
Запропоновано дозволити призначення мобілізованих військовослужбовців рядового та сержантського складу на посади молодшого і старшого офіцерського складу без укладення контракту. Така можливість надаватиметься за умови наявності у військовослужбовців відповідної кваліфікації, що дозволяє оптимально використовувати їхні навички та досвід.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проєкт змін до Указу Президента «Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України», який визначає порядок такого призначення.

★ Антикорупція

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи



Списання військового майна

Що змінюється?

Спрощуються та вдосконалюються процедури списання військового майна, втраченого в умовах бойових дій. Зміни передбачають:

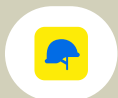
- Скасування необхідності проведення службового розслідування у разі втрати майна через бойові дії, якщо це сталося не з вини військовослужбовців.
- Надання командирам військових частин права затверджувати єдині акти на суму до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (НМДГ).

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала пропозиції до другого читання законопроєкту №12067, які також можуть бути використані як окремий законопроєкт для регулювання процедур списання військового майна.

★ Антикорупція

Стейкхолдери Сектор



Статус реформи



Реформа дерегуляції і діяльність МРГ

Що змінюється?

Реформа дерегуляції — це не лише зменшення бюрократії, але й потужний інструмент для розвитку бізнесу та модернізації державного управління. Спрощуються умови ведення підприємницької діяльності, оцифровуються публічні послуги, а регуляторне поле очищується від застарілих норм. Підприємці отримують прозорі та зрозумілі правила гри, а державний контроль стає більш ефективним та передбачуваним.

Реформа передбачає системний перегляд регулювання, скасування непотрібних вимог та створення нових цифрових сервісів для бізнесу. Міжвідомча робоча група з дерегуляції (МРГ) працює над удосконаленням інструментів державного регулювання та інструментів державного контролю, що дозволяє усунути надмірні бар'єри та зробити процеси взаємодії з державою швидкими та зручними.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Брала участь у засіданні Міжвідомчої робочої групи з дерегуляції (МРГ) та засіданнях Експертних груп. На запит МРГ команда здійснила перегляд сфер державного нагляду і контролю в таких ключових сферах, як охорона здоров'я, культура, соціальна політика, зовнішньоекономічна діяльність, захист прав споживачів, обіг пластикових пакетів, оцінка відповідності та будівельна продукція тощо. За результатами аналізу були підготовлені пропозиції щодо удосконалення процесів у цих сферах.

Підготувала аналітичні документи для вдосконалення регулювання у сферах гуманітарного розмінування, електронних комунікацій, оподаткування грантів, санітарних норм планування та забудови, а також у сфері освіти.

У співпраці з іншими органами розробила 35 проєктів нормативно-правових актів, з яких 4 вже ухвалено. Для цих проєктів були підготовлені 4 аналізи регуляторного впливу, 4 М-тести та 57 супровідних документів. Крім того, фіналізувала розрахунок витрат бізнесу на дотримання чинних регуляторних вимог і оцінила економічний ефект від скасування та оцифрування інструментів державного регулювання, згідно з якими МРГ ухвалила відповідні рішення. Попередні оцінки економічної вигоди для бізнесу від реалізації рішень МРГ становлять 21,3 млрд грн.

Провела опитування бізнесу щодо регуляторного навантаження на підприємців і визначення шляхів його зменшення для покращення бізнес-клімату в Україні.

★ **Дерегуляція**

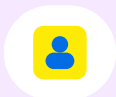
★ **Цифровізація**

★ **Антикорупція**

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Реформа ринку промислових конопель

Що змінюється?

Завдяки змінам у законодавстві промислові коноплі більше не регулюються як наркотичні засоби й стали звичайною сільськогосподарською культурою з чітко визначеним рівнем тетрагідроканабінолу. Скасовано ліцензування на культивування промислових конопель, квотування площ посівів та зменшено контроль з боку правоохоронних органів. Окрім того, дозволено використовувати всі частини рослини: суцвіття, листя, стебла, насіння та коріння, що дає змогу збільшити рентабельність вирощування до 184%.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до розробки Закону України № 3528-IX в частині регулювання обігу рослин роду коноплі для промислових цілей, який набрав чинності у серпні 2024 року. У межах діяльності МРГ переглянула інструменти регулювання галузі, спростивши доступ до ринку. Також взяла участь у розробці наказу Мінагрополітики №2692 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру юридичних осіб, які здійснюють діяльність з посіву, вирощування та переробки конопель для промислових цілей».

★ **Дерегуляція**



Реформа ринку бджільництва

Що змінюється?

Створюється нове законодавство, яке покращить регуляторне середовище галузі бджільництва. Удосконалюються заходи щодо профілактики отруєння бджіл, встановлення факту отруєння, а також механізми визначення шкоди, заподіяної власникам пасік внаслідок отруєння бджіл. Запроваджуються ефективні заходи для запобігання випадкам отруєння, оперативного реагування на зафіксовані факти отруєння та можливості отримання компенсації за завдану шкоду.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилась до робочої групи при Мінагрополітики з питань розвитку бджільництва щодо доопрацювання проекту Закону України №5274-1 «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» та проекту Закону України № 5274 «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл».

Крім того, працювала над змінами до Інструкції профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин, затвердженої наказом Мінекономіки № 338.

★ **Дерегуляція**



єДозвіл

Що змінюється?

Створено систему єДозвіл — державну електронну платформу для подачі заяв та отримання дозвільних документів. Основними перевагами єДозволу є автоматизація процесу подачі заяв і документів, що значно зменшує час обробки заяв з кількох днів до секунд. Інтеграція з іншими державними системами дозволяє зменшити кількість необхідних документів для отримання послуги та знизити ризик помилок. Зокрема, через портал Дія.Бізнес можна подавати заяви на дозвільні документи в електронному форматі, а також отримувати інформацію про видані дозвільні документи.

У системі вже запущено послуги для двох дозвільних документів:

1. Реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці (декларація МТБ) — в автоматичному режимі.
2. Видача висновку про продовження граничних строків розрахунків за окремими операціями з експорту та імпорту товарів, установлених Національним банком.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

2024 рік став роком запуску системи єДозвіл, який законодавчо супроводжувала команда BRDO:

- у липні Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову «Про реалізацію першого етапу експериментального проекту щодо запровадження Єдиної державної електронної системи дозвільних документів» від 5 липня 2024 р. № 795, проєкт якої було підготовлено експертами BRDO;
- у вересні відбувся запуск першої послуги на єДозволі — реєстрація в автоматичному режимі декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці;
- крім цього, у вересні Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 липня 2024 р. № 795» від 13 вересня 2024 р. № 1064, розробкою проєкту якої також займалась команда BRDO;
- протягом року було проведено бізнес-аналіз процесу видачі послуг з урахуванням вимог нової адміністративної процедури.

★ Дeregуляція

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



4

Реєстр домашніх тварин

Що змінюється?

Створено Єдиний державний реєстр домашніх тварин — першу загальнодержавну офіційну базу даних для обліку домашніх тварин та їх вакцинації. Реєстр дозволяє державним органам, таким як Держпродспоживслужба та Мінагрополітики, отримувати актуальну статистику про кількість тварин, рівень їх вакцинації, кількість стерилізованих тварин та інші важливі показники. Він забезпечує формування та збереження ветеринарної історії тварин, що сприяє відповідальному догляду за ними та підвищенню культури поводження з тваринами. Також зберігаються дані з ветеринарних паспортів, завдяки чому власники зможуть відновити інформацію про медичні процедури навіть у випадку втрати документів. Крім того, він полегшує пошук загублених тварин та перевірку ветеринарних даних і контактів власників знайдених тварин. Реєстрація тварин є добровільною і доступна в державних та окремих приватних ветеринарних установах.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Взяла участь у розробці реєстру спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужбою, Міністерством цифрової трансформації України.

★ Цифровізація

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери Статус реформи





4

Цифровізація дозвільних процедур для незареєстрованих пестицидів та агрохімікатів

Що змінюється?

Реформа спрямована на цифровізацію процесу отримання дозволу на ввезення незареєстрованих пестицидів і агрохімікатів для проведення державних випробувань та наукових досліджень, а також оброблених ними насіннєвого (посадкового) матеріалу. Замість паперових процедур, які зараз займають близько 10 днів, дозвіл буде надаватися в електронній формі через «ЕкоСистему» протягом 2 робочих днів, що значно зменшить корупційні ризики та заощадить час і гроші бізнесу. Окрім того, передбачається цифровізація формування плану державних випробувань пестицидів та агрохімікатів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила технічні вимоги для модернізації програмного забезпечення Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема» для надання електронних дозволів на ввезення незареєстрованих пестицидів та формування плану державних випробувань. Також розробила проект постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання реалізації експериментальних проєктів щодо ввезення незареєстрованих пестицидів та агрохімікатів, а також формування та ведення плану проведення державних випробувань пестицидів в електронній формі».

★ Дерегуляція

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери Сектор Статус реформи







3

Реєстр операторів контрольованих речовин

Що змінюється?

Повноваження щодо видачі ліцензій на імпорт та експорт контрольованих речовин передається від Міністерства економіки України до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Ліцензії будуть видаватися автоматично в електронній формі через Єдину екологічну платформу «ЕкоСистема», що спростить процедури та зробить їх доступнішими для бізнесу.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проекти нормативно-правових актів, спрямовані на покращення процесу ліцензування та ведення реєстру операторів контрольованих речовин. Серед них — проекти постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі ліцензій на експорт (імпорт) контрольованих речовин, товарів та обладнання, що містять контрольовані речовини, в електронній формі», «Про реалізацію експериментального проекту щодо ведення Єдиного державного реєстру операторів контрольованих речовин в електронній формі» та проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регуляції господарської діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища» (в частині, що стосується контрольованих речовин). Також підготувала Технічні вимоги для модернізації Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема».

★ Дeregуляція

Стейкхолдери

Сектор

★ Цифровізація

Статус реформи

★ Антикорупція



Спрощення приєднання до інженерних мереж

Що змінюється?

Розробляється система, яка створить зручні та прозорі умови для процесу приєднання до інженерних мереж завдяки цифровізації послуги. Планується створити реєстр заяв на приєднання та реєстр виданих технічних умов для посилення контролю за строками приєднання та оперативного реагування на порушення. Реєстрація заяв на приєднання, технічних умов та проектно-кошторисних документацій буде здійснюватися через Єдину державну систему у сфері будівництва, що зменшить можливість зловживань. Розгляд і погодження проектно-кошторисної документації відбуватиметься виключно в електронній системі, що скоротить час на погодження документів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Провела аналіз законодавства щодо регулювання процедури приєднання до електричних та газових мереж і бізнес-процесів, пов'язаних із цим. Також проаналізувала регулювання доступу до інформації про інженерні мережі. Розробила проект змін до Постанови КМУ №681 «Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» та проект Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо спрощення процедури приєднання до інженерних мереж».

★ Дeregуляція

Стейкхолдери

Сектор

★ Цифровізація

Статус реформи



Дебюрократизація управління освітою

Що змінюється?

Створюється цифрова екосистема для освітньої сфери, яка об'єднає державні реєстри та системи в єдину платформу, що спростить взаємодію закладів освіти та органів управління. Модернізація АІКОМ (Автоматизованого інформаційного комплексу освітнього менеджменту) дозволить автоматизувати звітність і діловодство, створити національний облік дітей і здобувачів освіти, а також інтегрувати дані з державними реєстрами. Запровадження єдиної системи обліку дасть змогу автоматично створювати до 70% документації, зменшити кількість паперових документів і забезпечити актуальність даних для ухвалення управлінських рішень. Це значно зменшить бюрократичне навантаження на освітян, підвищить ефективність управління та зробить освітні послуги доступнішими й прозорішими для всіх зацікавлених сторін.



Цифровізація



Дерегуляція

Стейкхолдери

Статус реформи



Електронна система управління ризиками

Що змінюється?

Впроваджується Єдина електронна система управління ризиками (RMIS), яка автоматизує процеси збору, аналізу та моніторингу ризиків у різних сферах господарської діяльності. Завдяки цьому зменшиться витрати часу та ресурсів на перевірки, підвищиться точність оцінок, а також мінімізується людський фактор в ухваленні рішень. RMIS надасть об'єктивну методику оцінки ефективності роботи органів контролю, базуючись на статистичних даних про перевірки, рівень ризиків та негативні наслідки. У межах системи буде створено публічний портал, де публікуватимуться основні показники контролю, статистика небезпечних подій і ефективність заходів контролю. Це дозволить бізнесу та громадянам оцінювати роботу органів нагляду і стежити за змінами в державному контролі.



Цифровізація

Стейкхолдери

Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила 34 послуги на платформі АІКОМ для закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО), управлінь освіти (УО) та технічного адміністратора. Налагодила інтеграцію АІКОМ з державними реєстрами (ДРФОУ, ЄДР, ЄДРА, ДРАЦС) та 10 освітніми інформаційними системами, що забезпечує автоматичне формування документів і обмін даними. Також розробила нормативно-правові акти для модернізації взаємодії АІКОМ з освітніми системами.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила Концепцію електронної системи управління ризиками у сфері державного нагляду (контролю), проекти постанов КМУ «Про затвердження Методики оцінки ефективності державного нагляду (контролю)», «Про реалізацію експериментального проєкту з оцінки ефективності державного нагляду (контролю)» та технічні вимоги для впровадження RMIS.

Реформа Держпродспоживслужби

Що змінюється?

Створено концепцію Єдиної державної електронної системи у сфері безпечності харчових продуктів і захисту споживачів, яка об'єднає всі інформаційно-комунікаційні системи, бази даних і реєстри Держпродспоживслужби. В межах Єдиної системи також планується запуснути еФуд — систему, яка оцифрує 9 послуг реєстрації потужностей з виробництва харчових продуктів, обігу кормів та побічних продуктів тваринного походження, тваринницьких потужностей та видачі експлуатаційних дозволів. Передбачається створення Державного реєстру операторів ринку, що об'єднає 5 окремих, неоцифрованих реєстрів, а також запуск мобільного додатку для проведення заходів контролю та електронної мапи привабливості регіонів. В результаті, послуги стануть прозорішими, швидшими та ефективнішими для бізнесу та споживачів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проєкт постанови КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо цифровізації послуг Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів», що охоплює питання створення Єдиної державної електронної системи Держпродспоживслужби, її порталу, електронної мапи привабливості регіонів та системи еФуд, яка передбачає оцифрування 5 реєстрів і порядків видачі експлуатаційних дозволів та реєстрацій потужностей в електронному вигляді для харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження і обігу кормів зі скороченням строків надання таких послуг. Протягом року провела понад 100 робочих зустрічей, нарад та 2 фокус-групи з представниками Держпродспоживслужби для обговорення проблем у процесі реєстрації потужностей та видачі експлуатаційних дозволів.

★ Дeregуляція

Стейкхолдери



★ Цифровізація

Сектор



★ Антикорупція

Статус реформи



Реформа туристичної галузі

Що змінюється?

Запроваджуються цифрові заходи для спрощення моніторингу та аналізу даних у сфері туризму, що підвищить прозорість галузі та зменшить тіньовий сектор. Розробляється загальнодержавна стратегія розвитку туризму, яка покращить регулювання галузі, створить сприятливі умови для бізнесу, залучить інвестиції та сприятиме просуванню туристичного бренду України на міжнародному рівні. Одним з інструментів підтримки галузі стане дашборд для аналітики, що дозволить отримувати актуальні дані про стан туристичної індустрії. Це допоможе державі, бізнесу та інвесторам ухвалювати рішення на основі реальних показників та покращити стратегічне планування.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Провела дослідження «Стан сфери туризму в Україні» та створила туристичний дашборд, який дозволяє державі, бізнесу та інвесторам отримувати актуальні дані про стан галузі.

★ Цифровізація

Стейкхолдери



★ Антикорупція

Сектор



Статус реформи



Оновлення програми інформатизації та стандартизація цифрових систем

Що змінюється?

Розроблена нова Концепція Національної програми інформатизації до 2030 року. Вона визначає поточний стан, виявляє основні проблеми та встановлює чітку візію для розвитку цифрових технологій. Крім того, були створені обов'язкові правила для управління цифровими системами, а також визначені стандарти для розробки та підтримки інформаційних технологій.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національну програму інформатизації» та проєкт Концепції Національної програми інформатизації, проєкт постанови КМУ «Про затвердження Порядку локалізації програмних продуктів для виконання Національної програми інформатизації» та проєкт постанови КМУ «Про затвердження Обов'язкових вимог до створення, модернізації, модифікації, розвитку, адміністрування та забезпечення функціонування засобів інформатизації».

★ Цифровізація

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи



єНотаріат

Що змінюється?

В Україні запроваджуються нотаріальні послуги, які можна отримати дистанційно за допомогою відеозв'язку. Такий формат забезпечить доступ до послуг як у разі особистого звернення, так і віддалено, зокрема для громадян, які перебувають за кордоном.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала порівняльне дослідження цифровізації нотаріальних послуг в інших країнах і розробила рекомендації щодо запровадження віддалених нотаріальних дій в Україні.

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери



Європейські стандарти для телеком-ринку

Що змінюється?

Україна наближає своє законодавство до норм права ЄС у сфері електронних комунікацій, що дасть змогу інтегруватися в Єдиний цифровий ринок ЄС та створити єдині правила гри для всіх учасників ринку.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала аналіз відповідності українського законодавства стандартам ЄС у сфері електронних комунікацій. Розробила аналітичні документи та таблиці, що допомагають порівняти українські закони з європейськими вимогами у сферах електронних комунікацій і радіочастотного спектра. Також підготувала законопроект для імплементації положень Gigabit Infrastructure Act в Україні.

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи



Декриміналізація порнографії

Що змінюється?

Скасовується кримінальна відповідальність за створення, розповсюдження і збут порнографічних матеріалів (крім екстремальної порнографії, розповсюдження серед неповнолітніх тощо). Також уточнюються положення Кримінального кодексу щодо звідництва та утримання місць розпусти.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Разом з іншими громадськими організаціями брала участь у розробці законопроекту про декриміналізацію порнографії. Також провела адвокаційну кампанію на підтримку цієї ініціативи. Компромісний законопроект №12191, який є оновленою версією попереднього законопроекту №9623, було внесено до Верховної Ради України та підтримано Комітетом з питань правоохоронної діяльності.

★ Євроінтеграція

★ Антикорупція

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи



Регулювання ринку прекурсорів

Що змінюється?

Реформа спрямована на створення ефективної системи контролю за обігом прекурсорів в Україні, що відповідатиме європейським стандартам. Це дозволить забезпечити безпеку та легальність обігу речовин. Регулювання спрощується через поділ прекурсорів на категорії, що дає змогу скасувати ліцензування для тих, які мають нижчий рівень контролю. Пропонується запровадити декларативний принцип, згідно з яким учасники ринку будуть зобов'язані повідомляти про свою діяльність, пов'язану з обігом таких речовин, а також створення автоматизованої системи для звітування та зберігання даних про операції з прекурсорами.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала Звіт про регулювання ринку прекурсорів в Україні, включно з аналізом законодавства ЄС щодо обігу прекурсорів, та рекомендації щодо реформування цієї сфери.

★ Дерегуляція

Стейкхолдери

Сектор

★ Євроінтеграція

Статус реформи



Адаптація законодавства про критичну інфраструктуру до норм ЄС

Що змінюється?

- Адаптація до стандартів ЄС: проведено аналіз законодавства та державної політики України у сфері захисту критичної інфраструктури, а також комплексний аналіз законодавства ЄС. Це дозволило виявити прогалини в українському законодавстві та підготувати рекомендації для його наближення до вимог ЄС.
- Підвищення рівня безпеки енергетичної інфраструктури: здійснено аналіз безпекових викликів для енергетичної інфраструктури України в умовах збройної агресії, розроблено рекомендації щодо підвищення рівня її захищеності.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала два звіти: перший — з аналізом прогалин в українському законодавстві та рекомендаціями щодо його наближення до європейських норм у сфері критичної інфраструктури, другий — з аналізом проблем та рекомендаціями для підвищення рівня безпеки та стійкості критичної енергетичної інфраструктури.

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Розвиток напівпровідникової промисловості

Що змінюється?

Метою реформи є сприяння розвитку напівпровідникової промисловості в Україні шляхом інтеграції міжнародного досвіду та гармонізації законодавства з європейськими стандартами. Передбачається вдосконалення законодавства для підтримки цієї галузі відповідно до практик ЄС.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала звіт із детальним порівняльним аналізом політики розвитку напівпровідникової галузі в Україні. Окрім того, було проведено аналіз юридичних та технічних аспектів розвитку напівпровідникової галузі в інших країнах, а також виявлено глобальні тенденції та передовий досвід. На основі отриманих результатів були підготовлені рекомендації щодо законодавчих змін для стимулювання розвитку галузі в Україні.

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



1

Стратегія розвитку МСП 2027

Що змінюється?

Реформа спрямована на відновлення та сталий розвиток малого та середнього бізнесу (МСП) в Україні до 2027 року. Основна увага приділяється забезпеченню доступу до фінансування, інноваціям, цифровізації та інклюзивності. Запроваджуються нові програми підтримки бізнесу, такі як гранти, кредитні інструменти та страхування від воєнних ризиків. Розширюються можливості для участі МСП у публічних закупівлях та стимулюється перехід до екологічно сталих практик.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Забезпечила координацію та узгодження позицій стейкхолдерів, а також брала участь у розробці та драфті фінальної версії Стратегії розвитку малого та середнього бізнесу (МСП) до 2027 року.

★ Цифровізація

★ Дерегуляція

★ Відновлення

Стейкхолдери

Статус реформи



4

Що змінюється?

Спрощується ведення риболовного бізнесу та створюються умови для здорової конкуренції в галузі. Завдяки цифровим сервісам підприємці більше не залежать від складних бюрократичних процедур, а всі ключові послуги можна отримати онлайн без зайвих контактів з державними органами. Це знижує корупційні ризики та економить час і ресурси бізнесу. Реформа також сприяє демонополізації ринку – правила розподілу водних біоресурсів стали прозорими, а доступ до промислу отримали нові учасники. Впровадження електронних сервісів підвищує ефективність контролю за рибним господарством та дозволяє державі краще управляти ресурсами. Окрім того, реформа гармонізує законодавство з європейськими стандартами, що відкриває нові можливості для українських підприємців на міжнародних ринках.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Сприяла розробці та запуску нових цифрових послуг на платформі еРиба, що значно спростили процедури для підприємців у рибному господарстві:

- еДозвіл – видача, переоформлення та анулювання дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів.
- еДоговір – укладання договорів на право спеціального використання водних біоресурсів.
- еЖурнал – цифровий журнал обліку рибогосподарської діяльності, що замінив три паперові документи.
- еКвитанція – оформлення квитанції обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів.
- еБирка – електронне маркування знарядь лову та видача бирок.

★ Цифровізація

★ Дерегуляція

★ Антикорупція

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



4

Комплексна реформа управління лісовою галуззю (еЛіс)

Що змінюється?

Лісова галузь стає більш прозорою та ефективною завдяки цифровізації процесів управління та контролю за використанням лісових ресурсів. Всі лісорубні квитки та сертифікати походження лісоматеріалів тепер видаються виключно в електронній формі, що унеможлиблює підробку документів та мінімізує корупційні ризики. Цифрові сервіси спрощують ведення бізнесу, зменшують витрати підприємств і забезпечують онлайн-доступ до необхідної інформації. Запроваджується Єдина система електронного обліку деревини (ЕОД 2.0), яка забезпечить контроль за ланцюгом руху деревини – від заготівлі до реалізації або експорту. Реформа також гармонізує українське законодавство з європейськими нормами, зокрема впроваджуючи Регламент ЄС щодо запобігання деградації лісів (EUDR), що відкриває нові можливості для експорту української деревини на міжнародні ринки.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до розробки Єдиної державної системи електронного обліку деревини (ЕОД 2.0):

- підготувала технічні вимоги для першого етапу впровадження (Модуль GPS-моніторингу, еТТН-ліс, еПовідомлення про готовність до відвантаження лісоматеріалів, еДекларація про вантажні перевезення лісоматеріалів, еШляховий лист, еДекларація про перевантаження лісоматеріалів, еРеєстр транспортних засобів, що здійснюють вантажні перевезення лісоматеріалів, еСистема ризиків вантажних перевезень лісоматеріалів);
- працювала над створенням системи моніторингу руху транспортних засобів, що здійснюють вантажні перевезення лісоматеріалів, яка є частиною ЕОД 2.0;
- розробила проєкт наказу Міндовкілля «Про затвердження порядку ведення моніторингу руху транспортних засобів, що здійснюють вантажні перевезення лісоматеріалів».

Працювала над удосконаленням процедури видачі лісорубних квитків і сертифікатів походження в електронній формі, що сприяє автоматизації та імплементації європейського законодавства (EUDR).

Розробила технічні вимоги для модернізації програмного забезпечення Єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема», що покращує процес отримання лісорубних квитків та сертифікатів походження.

★ Цифровізація

★ Дерегуляція

★ Антикорупція

★ Євроінтеграція

Стейкхолдери



Сектор



Статус реформи

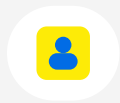


Забезпечення універсальних послуг у сфері електронних комунікацій

Що змінюється?

Запроваджуються механізми забезпечення загальної доступності послуг широкосмугового Інтернету та голосового зв'язку. Держава отримує інструмент для гарантування фінансової доступності послуг електронних комунікацій для громадян, які цього потребують, а також для забезпечення покриття тих територій, де ці послуги наразі не є доступними.

Стейкхолдери Статус реформи Статус реформи



Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала аналіз проєкту Постанови КМУ про допустимість державної допомоги на розгортання електронних комунікаційних мереж, підготовлений АМКУ. Надала підтримку Міністерству цифрової трансформації України у доопрацюванні чотирьох проєктів Постанов КМУ.

Грантова підтримка інтернет-провайдерів на деокупованих територіях

Що змінюється?

Малі та середні постачальники послуг Інтернету в найбільш постраждалих від російської агресії областях, зокрема на деокупованих територіях, отримують грантову підтримку для відновлення та розширення своїх мереж. Це допомагає підвищити стійкість зв'язку та забезпечити стабільний доступ до Інтернету в регіонах, де відбувалися бойові дії.

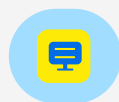
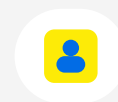
Що зробила команда BRDO у 2024 році?

BRDO виступив партнером з виконання проєкту міжнародної співпраці ReACT4UA, який фінансується урядом Німеччини та реалізується компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Команда визначила постачальників, які отримають гранти, а також провела три раунди фінансування для підтримки відновлення та розширення інтернет-мереж у постраждалих регіонах.

★ Відновлення

Стейкхолдери

Сектор



Стратегія цифрового розвитку інновацій WINWIN

Що змінюється?

Мета стратегії — перетворити Україну на світовий технологічний хаб до 2030 року шляхом розвитку інноваційної екосистеми та сприяння цифровій трансформації. Вона включає підтримку наукових парків, впровадження секторальних стратегій для 14 ключових галузей (як-от DefenseTech, MedTech, космічні технології) та створення WINWIN Centres of Excellence для розробки інноваційних рішень. Крім того, планується зниження податкового навантаження, спрощення регуляторних процедур, залучення інвестицій та інтеграція наукових парків у правовий режим Дія.City, що створить сприятливі умови для комерціалізації наукових розробок і запуску стартапів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Долучилася до створення Стратегії цифрового розвитку інновацій WINWIN в співпраці з Міністерством цифрової трансформації України та Міністерством освіти і науки України.

★ Цифровізація

★ Дерегуляція

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Статус реформи



Наукові парки

Що змінюється?

Правовий режим Дія Сіті поширять на наукові парки, що допоможе зробити їх більш конкурентоспроможними та сприятиме розвитку інновацій. Для наукових парків встановлюються окремі вимоги, як до резидентів Дія Сіті, зокрема, частка держави у статутному капіталі наукового парку та мінімальний розмір середньої заробітної плати. Податкові та митні пільги будуть сприяти розвитку дослідницької інфраструктури наукових парків та закладів вищої освіти. Також буде запроваджена дебюрократизація та цифровізація процесів взаємодії між науковими парками та Міністерством освіти і науки України.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила 4 проєкти НПА, зокрема проєкт Указу Президента України «Про деякі заходи стимулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності», проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо стимулювання розвитку наукових парків», проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку наукових парків» та проєкт Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку наукових парків».

Також організувала захід «Science City Ecosystem. Connecting Business and Science», під час якого були презентовані зміни до законодавства та обговорені питання розвитку інноваційної діяльності в наукових парках.

★ Дерегуляція

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



Критична сировина та надрокористування

Що змінюється?

Розпочато розробку концепції державної політики розвитку критичних мінералів в Україні, яка визначить стратегію ефективного використання та управління запасами критичних матеріалів. Це дозволить зосередитися на видобутку та переробці мінералів в Україні, що сприятиме розвитку галузі та покращенню економічної ситуації. Концепція також націлена на створення сприятливих умов для інвесторів та оптимізацію процесів видобутку критичних матеріалів. Вона визначить шляхи зміцнення позиції України як ключового партнера ЄС у постачанні важливих ресурсів, таких як рідкісноземельні елементи, що є необхідними для енергетики, оборонної промисловості та інших стратегічних секторів.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Підготувала інформаційно-аналітичні матеріали для розробки концепції державної політики розвитку критичних мінералів в Україні.

★ Дeregуляція

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



1

Цифровізація грантів для кар'єрного зростання

Що змінюється?

Розпочинається впровадження цифрової платформи для програми «Державні гранти на професійний розвиток» у межах ініціативи Work in Ukraine, що надасть громадянам можливість отримувати фінансування для навчання, підвищення кваліфікації/перекваліфікації в електронному форматі. Це дозволить значно спростити процедури подачі заявок і обробки грантів, забезпечить швидку реакцію на потреби ринку праці та покращить доступність професійної підготовки та перепідготовки визначених категорій громадян. Завдяки цифровізації процесів, гранти стануть більш прозорими, доступними та ефективними, зменшуючи адміністративне навантаження на учасників та органи управління.

Що зробила команда BRDO у 2024 році?

Розробила концепт реформування ваучерів на навчання в рамках реформи Work in Ukraine, що передбачає впровадження державних грантів на професійний розвиток. Розпочала підготовку технічних вимог для впровадження електронної видачі грантів на професійний розвиток.

★ Цифровізація

★ Антикорупція

Стейкхолдери

Сектор

Статус реформи



3

Додаток 3 переліком законопроектів, розроблених BRDO у 2024



HPA_UA 2.pdf

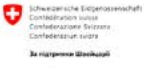
Відкрити: Оглядач

Акти Верховної Ради України

Тип	Номер	Назва	Статус	Сектор
Закон	№ 8119 від 10.10.2022	Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства	<u>Ухвалено в цілому</u>	
Закон	№12066 від 24.09.2024	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо створення та функціонування Єдиного державного реєстру військовослужбовців та до інших законів України щодо удосконалення порядку ведення військового обліку	<u>Ухвалено в цілому</u>	
Проект Закону	№12076 від 27.09.2024	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо особливостей взяття громадян України на військовий облік призовників та їх медичного огляду під час проходження ними базової загальновійськової підготовки	<u>Ухвалено в першому читанні</u>	
Проект	№5837 від	Про основні засади державного	<u>Ухвалено в</u>	

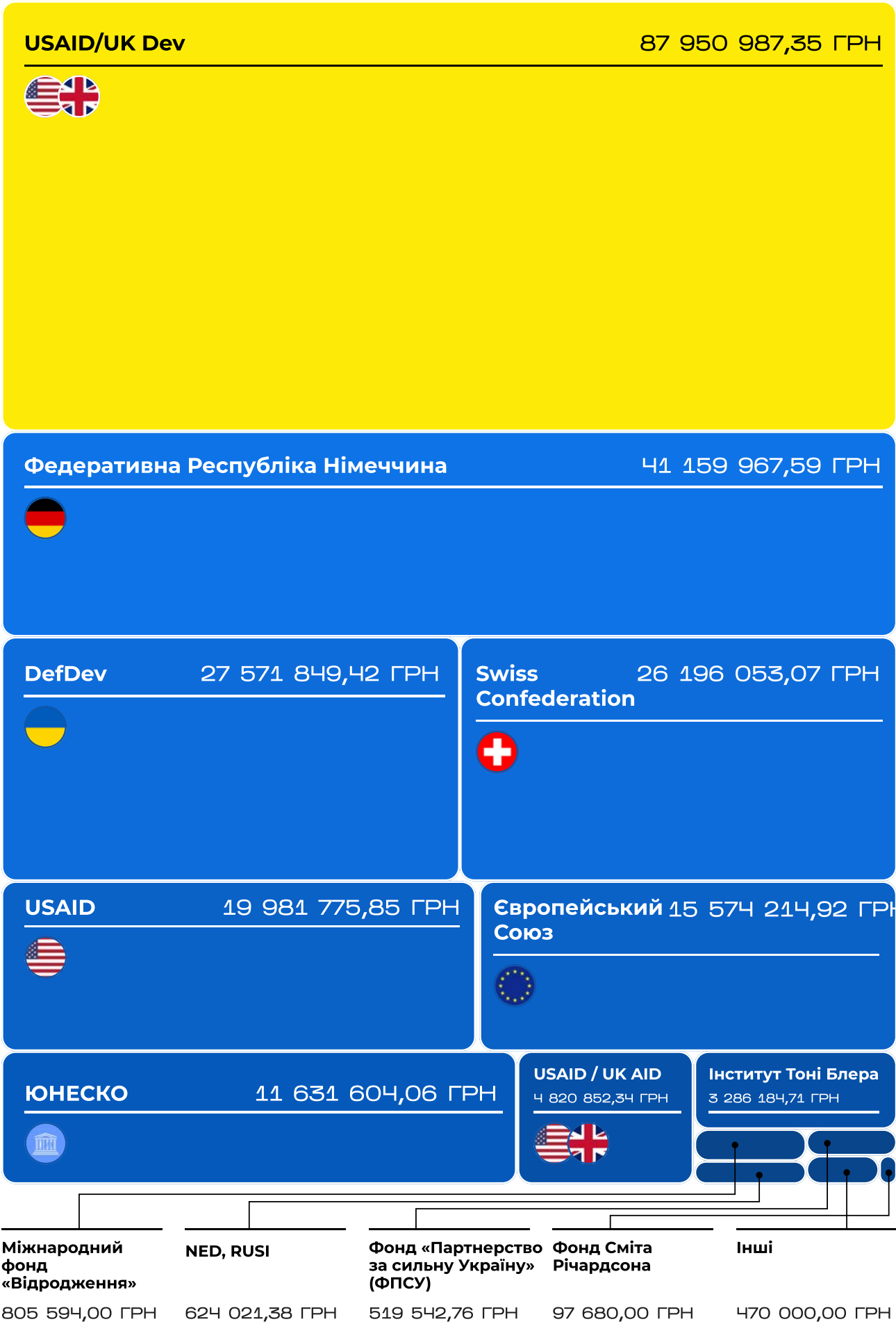
Акти Верховної Ради України

Ми вдячні нашим донорам і партнерам

 Ministry of Defense of Ukraine	 Ministry of Digital Transformation of Ukraine	EU4Business	 Funded by the European Union
ECORYS 	 giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH	 DREAM	KSE Kyiv School of Economics
 USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE	 UKaid from the British people	Projekt  Consult MEMBER OF GFA GROUP	 RISE UKRAINE
 RUSI	 TAPAS	 EURASIA FOUNDATION	OPEN CONTRACTING PARTNERSHIP
 MINISTRY OF ECONOMY OF UKRAINE	 East Europe Foundation	 European Bank for Reconstruction and Development	 ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПОЗИТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ РИНОЧНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРАЦЮВАННЯ ПРОГРАМ
 співпраця з НІМЕЦЬКОЮ (Zusammenarbeit mit Deutschland)	 Дія	 Міністерство розвитку громад та територій України	 Agency of Recovery
 Міністерство аграрної політики та продовольства України	civitta	 MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE	 CFCS Centre for Financial Crime & Security Studies
 TRANSPARENCY INTERNATIONAL UKRAINE	 EUACI	 UK International Development Partnership Progress Prosperity	 STATE REGULATORY SERVICE OF UKRAINE
 MINISTRY OF STRATEGIC INDUSTRIES OF UKRAINE	 Foreign, Commonwealth & Development Office	 Bundesministerium der Verteidigung	 NED NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD
DETECON CONSULTING	YOU CONTROL	 Canada	 eGA e-governance academy
 DAI Shaping a more livable world.	 SocialBoost	 Institute of Analytics and Advocacy	 DEF DEV
EU4Digital	 FIIAPP COOPERACION ESPAÑOLA	 Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	 МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
 GTA UA	 Schweizerische Eidgenossenschaft Confederation suisse Confédération suisse Confederaziun svizra Запорозжя (Zaporizhzhia)	 DECIDE Інформаційно-аналітичний проект державної служби для розвитку демократії (ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ПРОЄКТ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТІЇ)	 DOCCU ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
 PHZH PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE ZÜRICH	 unesco	 ДЕРЖПРОДПОЖИВСЛУЖБА	 Державне агентство лісових ресурсів України

Фінансовий
звіт BRDO

240 700 327,45 ГРН



Слідкуйте за нами у соц мережах



[/brdo.ukraine](#)



[@brdo_ukraine](#)



[@brdo_ua](#)



[Better Regulation Delivery Office \(BRDO\)](#)



[brdo.com.ua](#)